

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 14.10.1988, sp. zn. 8 Tz 79/88, ECLI:CZ:NS:1988:8.TZ.79.1988.1

Číslo: 57/1990

Právní věta: Nie je vylúčené dosiahnuť účel trestu uložením trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu aj u obvineného, ktorý sa dopustil majetkovej trestnej činnosti krátko po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody za obdobnú trestnú činnosť.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 14.10.1988

Spisová značka: 8 Tz 79/88

Číslo rozhodnutí: 57

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Recidiva, Účel trestu, Ukládání trestu

Předpisy: 140/1961 Sb. § 23 odst. 1

§ 31 odst. 1

§ 58 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 57

Nie je vylúčené dosiahnuť účel trestu uložením trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu aj u obvineného, ktorý sa dopustil majetkovej trestnej činnosti krátko po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody za obdobnú trestnú činnosť.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR zo 14. 10. 1988 sp. zn. [8 Tz 79/88](#))

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR proti výroku rozsudku Mestského súdu v Bratislave z 31. 5. 1988 sp. zn. 5 To 184/88 v prospech obvineného J. K., Najvyšší súd SSR zrušil u tohto obvineného napadnutý rozsudok a odvolanie obvodného prokurátora Bratislava 1 proti rozsudku obvodného súdu Bratislava 1 zo 7. 4. 1988 sp. zn. 5 T 26/88 podľa § 256 Tr. por. zamietol.

Z odôvodnenia:

Rozsudkom Obvodného súdu Bratislava 1 zo 7. apríla 1988, sp. zn. 5 T 26/88, bol obvinený J. K. uznaný vinným zo spáchania pokračujúceho trestného činu rozkrádania majetku v socialistickom

vlastníctve spolupáchateľstvom podľa § 9 odst. 2, § 132 odst. 1 písm. a) Tr. zák., trestného činu krádeže spolupáchateľstvom podľa § 9 odst. 2, § 247 odst. 1 Tr. zák. a prečinu príživníctva podľa § 10 zákona č. 150/1969 Zb. Trestnej činnosti sa dopustil tak, že v druhej polovici roku 1987 niekoľko ráz odcudzil veci z osobného alebo socialistického vlastníctva, hodnota ktorých spravidla nepresahovala 1000,- Kčs. Vo všetkých prípadoch bola podnetom k činu príležitosť ľahko sa vecí zmocniť.

Za to mu obvodný súd podľa § 132 odst. 1, § 35 odst. 1 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov, ktorého výkon mu podmienienečne odložil na skúšobnú dobu štyroch rokov s prihliadnutím na prijatie spoločenskej záruky.

Na odvolanie obvodného prokurátora Mestský súd v Bratislave svojím rozsudkom z 31. mája 1988, sp. zn. 5 To 184/88 podľa § 258 odst. 1 písm. d), odst. 2 Tr. por. zrušil rozsudok obvodného súdu vo vzťahu k obvinenému J. K. vo výroku o treste. Potom na základe § 259 odst. 3 Tr. por. uložil obvinenému podľa § 132 odst. 1, § 35 odst. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov a na jeho výkon ho zaradil do prvej nápravnovúchovnej skupiny.

Proti rozsudku Mestského súdu v Bratislave vo výroku o treste podal generálny prokurátor SSR sťažnosť pre porušenie zákona v prospech obvineného J. K. Vytýkal mestskému súdu pochybenie, keď po zrušení výroku o treste obvodného súdu uložil obvinenému nepodmienečný trest odňatia slobody i napriek tomu, že boli u neho splnené podmienky na podmienienečný odklad výkonu trestu odňatia slobody. V dôsledku toho generálny prokurátor SSR Najvyššiemu súdu SSR navrhol, aby po vyslovení, že rozsudkom mestského súdu bol porušený zákon v ustanoveniach § 23 odst. 1, § 31 odst. 1 Tr. zák. a v ustanovení § 258 odst. 1 písm. d), odst. 2 Tr. por., napadnutý rozsudok zrušil vo vzťahu k obvinenému J. K. a vo veci sám rozhodol.

Najvyšší súd SSR v zmysle ustanovenia § 267 Tr. por. preskúmal na podklade sťažnosti pre porušenie zákona správnosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že zákon porušený bol, a to v neprospech obvineného J. K.

Podľa § 23 odst. 1 Tr. zák. účelom trestu je chrániť spoločnosť pred páchatelmi trestných činov, zabrániť odsúdenému v ďalšom páchaní trestnej činnosti a vychovať ho k tomu, aby viedol riadny život pracujúceho človeka a tým výchovne pôsobil aj na ostatných členov spoločnosti.

Podľa § 31 odst. 1 Tr. zák. pri určení trestu a jeho výmery súd prihliadne na stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť, na možnosť nápravy a pomery páchatela. Ak súd prijme záruku ponúknutú spoločenskou organizáciou za nápravu páchatela, vezme do úvahy tiež výchovnú silu kolektívu a uloží trest so zreteľom na túto okolnosť.

Týmito ustanoveniami zákona sa mestský súd prejednávanej veci dôsledne neriadil.

Po preskúmaní veci Najvyšší súd SSR považuje za správne zistenie súdu prvého stupňa (ktoré si osvojil aj mestský súd), že obvinený trestnú činnosť, ktorá sa mu kladie za vinu spáchal, Plne zodpovedá vykonanému dokazovaniu, že obvinený v období od augusta 1987 do 23. novembra 1987 vrátane spáchal trestnú činnosť tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku súdu. Túto trestnú činnosť tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku súdu. Túto trestnú činnosť obvodný súd aj správne právne posúdil. Zodpovedá tiež skutočnosti, že obvinený bol už predtým za takúto trestnú činnosť potrestaný na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní desať mesiacov, ktorý aj vykonal, pričom z výkonu trestu odňatia slobody bol prepustený 8. júla 1987. Predchádzajúcu trestnú činnosť obvinený spáchal v roku 1986 ako mladiství a toto odsúdenie bolo podľa § 87 odst. 1 Tr. zák. zahladené. Trestnú činnosť v prejednávanej veci spáchal vo veku blízkom veku mladistvých.

Pokiaľ ide o uloženie trestu, Trestný zákon v každom prípade vychádza z predpokladu, že účel trestu

nemusi byť vždy splnený len uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody. Z tohoto plynie záver, že účinnosť postihu nemožno hodnotiť iba podľa toho, že páchatelovi bol už v minulosti uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, ale vždy podľa toho, či trestný postih v každom konkrétnom prípade zodpovedá správne mu zhodnoteniu všetkých kritérií uvedených v ustanoveniach § 23 odst. 1, § 31 a § 3 odst. 4 Tr. zák.

V prejednávanej veci mestský súd nepostupoval pri ukladaní trestu v zmysle uvedených zásad. Predovšetkým prehliadol, že obvinený od 23. novembra 1987 pracuje ako robotník v n. p. Niklová Huť v Seredi v stavebnej skupine na úseku opravy a údržby. Ako vyplýva z hodnotenia obvineného priamo od kolektívu, kde pracuje, obvinený dosahuje dobré pracovné výsledky a v kolektíve je obľúbený. Pracuje bez absencií. Okrem toho v rodine manželov Sabových v Šúrovciach pri Seredi našiel obvinený rodinné zázemie, ktoré mu, ako to vyplýva z vykonaného dokazovania, predtým zjavne chýbalo. Pod vplyvom pôsobenia pracovného kolektívu i rodiny Sabovcov obvinený zmenil svoj doterajší spôsob života a možno konštatovať, že vedie riadny život pracujúceho.

Takéto hodnotenie obvineného mal k dispozícii už aj mestský súd.

Kedže Najvyšší súd SSR rozhodoval o sťažnosti pre porušenie zákona po dlhšom časovom odstupe, vyžiadal si pred rozhodnutím o nej v zmysle ustanovenia § 276 Tr. por. z n. p. Niklová Huť v Seredi nové hodnotenie obvineného.

Z hodnotenie, ktoré bolo Najvyššiemu súdu SSR podané 13. októbra 1988, vyplýva, že obvinený J. K. pracuje v n. p. Niklová Huť Sereď od 23. novembra 1987 bez absencie. Jeho pracovná morálka je na dobrej úrovni. Kolektív mu v práci venuje osobitnú starostlivosť a z jeho doterajšieho pôsobenia vyplýva, že využil príležitosť, ktorú mu pracovný kolektív na jeho nápravu ponúkol.

Vzhľadom na tieto skutočnosti Najvyšší súd SSR vyslovil, že rozsudkom mestského súdu bol porušený zákon vo výroku o treste v neprospech obvineného. Zároveň Najvyšší súd SSR tento rozsudok zrušil a sám vo veci rozhodol.

Podľa § 58 odst. 1 Tr. zák. súd môže podmiennečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky, ak vzhľadom na osobu páchatela, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu je odôvodnene presvedčený, že účel trestu sa dosiahne aj bez jeho výkonu alebo ak prijme záruku ponúknutú spoločenskou organizáciou za nápravu páchatela a ak vzhľadom na výchovnú silu kolektívu je odôvodnene presvedčený, že účel trestu sa dosiahne i bez jeho výkonu.

Všetky tieto podmienky na odloženie výkonu trestu odňatia slobody boli u obvineného splnené. Obvodný súd preto správne výkon uloženého trestu odňatia slobody podmiennečne odložil.

Preto Najvyšší súd SSR v pozícii odvolanie obvodného prokurátora proti uvedenému rozsudku obvodného súdu ako nedôvodné podľa § 256 Tr. por. zamietol.